

Handläggare
Elin Hirschfeldt
Telefon: 08-508 32 711

Till
Utbildningsnämnden
2020-11-19

Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2020/1109

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Anette Burman
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag till Kulturstrategiskt program för Stockholms stad till utbildningsnämnden. I förslaget fastslås vikten av ett fritt och rikt kulturliv tillgängligt för alla. Genom olika former av samverkan inom strategiska områden ska kulturens potential och värden bättre tillvaratas för stadens och stockholmarnas bästa.

Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget, eftersom det kan bidra till stärkt samverkan för barns och elevers möjligheter att både skapa och ta del av kultur. Förvaltningen välkomnar till exempel samverkan kring försörjning av kulturlokaler, digitala bildnings- och lärmiljöer samt fortsatt utveckling av Kulan. Förvaltningen anser dock att förslagets bäring på skolformen förskola behöver tydliggöras och att alla barns rätt att skapa och ta del av kultur ytterligare bör synliggöras.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslag på Kulturstrategiskt program (dnr KS 2020/1109) för Stockholms stad till utbildningsnämnden.

Förslaget till kulturstrategiskt program för Stockholms stad formulerar två nyckelfrågor - lika tillgång till kultur samt tillväxt av de kulturella och kreativa näringarna. Med dessa, och med varje nämnds och bolags kärnuppdrag som grund, framhålls fem strategiska områden där kulturens potential och värden bättre ska tillvaratas. Områden som särskilt berör utbildningsnämndens uppdrag är stadsutveckling, lokalförsörjning, utbildning och bildning samt samverkan med staten, regionen och akademien.

I förslaget formuleras inriktningar för samverkan mellan förvaltningar och bolag samt med andra offentliga liksom privata aktörer. Det handlar till exempel om att stadens fastighetsförvaltande nämnder och bolag ska stimulera ökad samlokalisering med olika typer av kulturverksamheter, exempelvis genom att pröva nya vägar att samutnyttja skolor. Samverkan gäller framför allt nya, men även existerande skolor.

Stadens utbildningsnämnd och kulturnämnd ska enligt förslaget samverka kring utvecklingen av befintliga och nya digitala bildnings- och lärmiljöer. De båda nämnderna ska, med utgångspunkt i existerande Kulan, vidareutveckla samverkans- och uppföljningsstrukturer för att införliva kultur och estetiska läroprocesser i skolundervisningen vid såväl kommunala som fristående skolor. Utbildningsnämnden ska också utveckla formerna för skolornas samarbete med stadens, statens och regionens museer.

Stadens samarbete med Region Stockholm och kranskommunerna ska utvecklas för att skapa lösningar för uppgifter som är av gemensam karaktär och som kräver en kommunal och regional samordning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samverkan med förskoleavdelningen, grundskoleavdelningen, gymnasieavdelningen och avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 10 november 2020. Ärendet kommer också att

behandlas vid funktionshinderrådets sammanträde den 11 november 2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen välkomnar och ställer sig i huvudsak positiv till förslaget till Kulturstrategiskt program för Stockholms stad.

Förvaltningens synpunkter avgränsas till att gälla den del av remissen som rör utbildningsnämndens verksamhet och särskilt avsnittet ”Samverkan om utbildning” (s. 20 ff).

Förvaltningen ställer sig bakom målsättningen om samverkan om skollokaler för kultur, det vill säga att pröva nya vägar när det gäller att samlokalisera skol- och kulturverksamhet, inte minst i samband med planeringen av nya skolor. Kulturförvaltningen och utbildningsförvaltningen har arbetat fram en överenskommelse och ett ramverk för att underlätta samverkan. Dock är detta så nytt att samverkan förutsätter en fortsatt utveckling av arbetssätt och rutiner.

Samverkan kring befintliga och nya digitala bildnings- och lärmiljöer, och att samutnyttja resurser för ökad tillgång för såväl allmänhet som skolelever, är något som förvaltningen välkomnar. Bibblis och Stockholmskällan är bra exempel på tjänster att vidareutveckla i detta hänseende.

Förvaltningen delar synen på att kultur ska vara en självklar och integrerad del av barnens skola. Vidareutveckling av Kulan som en central struktur för samverkan och uppföljning är en självklar del av förvaltningens åtaganden för att införliva kultur och estetiska lärprocesser i skolundervisningen. Att detta åtagande även inbegriper förskolan bör framgå i programmet.

Förskolan är en del av utbildningssystemet och ger i hög grad barn möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer. Förvaltningen anser att skolformen förskola fått en undanskymd roll i förslaget. Ett exempel är det citat från Vision 2040 som inleder avsnittet om ”Samverkan om utbildning” (s. 20)¹ där endast skolor och inte förskolor omfattas. Förvaltningen föreslår därför att detta citat byts ut mot det mer allmängiltiga ”Barn och elever har goda och inspirerande

¹ ”Stockholms skolor representerar en mångfald av kulturer och människors olikheter är en tillgång. Kulturell och språklig kompetens tas tillvara och alla barn och ungdomar ges möjlighet att växa och utvecklas.”

möjligheter till fysisk aktivitet och kulturupplevelser." Förvaltningen bedömer dessutom att det valda citatet riskerar att skapa otydlighet kring vad som i förslaget åsyftas med begreppet "kultur". Om det är så att man med termen "skolor" (på till exempel s. 6) i själva verket åsyftar både skolor och förskolor bör detta tydligt framgå.

Lika möjligheter att ta del av och skapa kultur är ett av två grundläggande perspektiv som framhålls i förslaget (s. 12). Förvaltningen anser utifrån detta att principen om alla barns rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet, oavsett förutsättningar, med fördel kunde getts mer utrymme. Förvaltningen föreslår här synliggörande av särskild samverkan i socioekonomiskt svaga områden respektive samverkan för ökad tillgång till kulturinstitutioner och annat kulturliv för barn och elever med funktionsnedsättning. Även insatser för att stärka nationella minoriteters möjlighet till kulturuttryck hade med fördel kunnat synliggöras i ett övergripande program för kultur i staden.

När det gäller ökad samverkan med staten, regionen och akademien i syfte att erbjuda barn och ungdomar ett rikt kulturliv i Stockholm så ställer sig förvaltningen allmänt positiv.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Eftersom remisstiden är kort föreslår förvaltningen att utbildningsnämnden justerar beslutet omedelbart.

Bilaga

Kulturstrategiskt program för Stockholms stad, KS 2020/1109